

Viisaus eettisesti kestävä teknologian suunnittelussa: Viisauopedagoginen opetuskokeilu

Hannakaisa Isomäki

Informaatioteknologian tiedekunta

Jyväskylän yliopisto

Työpeda-hanke Webinaari 12.3.2019

Lähtökohdat

- ▶ Informaatioteknologia vaikuttaa ihmisten elämään yhä lisääntyvässä määrin. Tarvitaan viisaita tapoja suunnitella ja toteuttaa eettisesti kestäviä IT:n sovelluksia (vrt. esim. American Computer Machinery, Code of Ethics: **”Contribute to society and human well-being.** This principle prohibits use of computing technology in ways that result in harm to any of the following: users, the general public, employees, employers.”)
- ▶ Ihmisen huomioiminen informaatioteknologian suunnittelussa edellyttää moninäkökulmaista ajattelua ja suunnittelupäätösten tekoa: tarvitaan kykyä viisaaseen ajatteluun ja eettiseen kokonaisharkintaan
- ▶ Viisaus kyky toteuttaa eettistä kokonaisharkintaa: monen eri näkökulman käsittely kognitiivis-emotionaalis-sosiokulttuurisen interpersonaalisen reflektion kautta ryhmätyössä
- ▶ Kokemuksellisen ja teoreettisen tiedon yhdistämistä: opiskelijoiden eettisen sensitiivisyyden herättäminen käytännön työelämästä tulevan esimerkin avulla, (vrt. Tynjälä esim. 2008: self-regulative knowledge)
- ▶ Opetetaan informaatioteknologian opiskelijoille eettistä sensitiivisyyttä ja viisautta informaatioteknologian toteuttamisessa: viisauspedagoginen opetuskokeilu Jyväskylän yliopistossa syksyllä 2019

Opetuskokeilu

- ▶ Flipped orientaatio: tietotekniikan syventävien opintojen kurssilla teoreettiset tiedot muutamasta eettisestä suuntauksesta ja tietotekniikan ammattilaisten eettisistä koodeista, taustalla järjestelmäsuunnittelun opinnot
- ▶ Opettaja antaa aiheet (työelämästä), ohjaa keskustelua: metadialogi
- ▶ Ryhmätyöpäivät: 3 x 12 hengen ryhmät, metodiksi Sokraattinen dialogi (osallistujien yhteinen älyllinen reflektio, opettajalta ei sisällöllistä tukea vaan prosessin vaiheiden tuki, lähtökohtana yksilöiden omat kokemukset, oman ajattelun näkyväksi tekeminen prosessissa, yleistyvät yksilöiden välisiksi näkemyksiksi). Ryhmät lähtevät työstämään omaan kokemukseensa perustuen valitsemaansa teemaa
- ▶ Tavoitteena kehittää oman kokemuksen reflektiota ja sen dimensioita, ymmärtää toisten kokemusta ja viedä reflektiota usean eri eettisen viitekehyksen läpi
- ▶ Lopputuloksena konsensus työelämästä tulleen ongelman ratkaisutapaan